

Analiza proračuna Europske Unije za 2017. godinu s posebnim osvrtom na Republiku Hrvatsku

UDK:336.142(4)EU
339.923:061.1>(497.5:4EU)

Sažetak

Proračun Europske unije važan je za funkcioniranje Europske unije i ostvarivanje složenih programa i politika koje države članice same ne bi mogle poduzeti. Proračun se sastoji od prihoda i rashoda za narednu godinu, a koji moraju biti međusobno podudarni. Članak posebno obrađuje proračun i njegove dijelove za tekuću, 2017. godinu uz osvrt na položaj i udio Republike Hrvatske u prihodovnoj i rashodovnoj strani.

Ključne riječi: proračun EU, prihodi, rashodi, 2017. godina., Republika Hrvatska

1. UVOD

Proces donošenja proračuna Europske Unije je vrlo složen i zahtjeva suglasnost triju tijela Europske Unije; Europske komisije (u daljnjem tekstu Komisija), Vijeća EU (u daljnjem tekstu Vijeće) te Europskog parlamenta (u daljnjem tekstu Parlament). Proces započinje nacrtom proračuna koji izrađuje Europska komisija, a ove godine Komisija je podnijela prijedlog proračuna 30. lipnja 2016.¹ Na temelju tog nacrta Vijeće² i Parlament³ zauzimaju svoje pozicije. Ove godine Vijeće je to učinilo 12. rujna 2016.⁴, a Europski parlament na sjednici 26. listopada 2016⁵. Komisija je predložila proračun Europske Unije od 134,9 milijarde eura u plaćanjima i 157,7 milijardi eura u obvezama za sljedeću godinu.⁶ Obveze su ono što se EU obvezuje potrošiti na programe i mogu se protezati na razdoblje duže od

¹ http://ec.europa.eu/budget/news/article_en.cfm?id=201612011726

² Vijeće usvaja svoje stajalište o nacrtu proračuna i prosljeđuje ga Europskom parlamentu najkasnije do 1. listopada godine koja prethodi godini izvršenja tog proračuna. - članak 314. stavak 3. Ugovora o Europskoj Uniji

³ Ako u roku od četrdeset dva dana od priopćenja Vijeća Europski parlament:

(a) odobri stajalište Vijeća, proračun se usvaja;

(b) ne donese nikakvu odluku, smatra se da je proračun usvojen;

(c) usvoji izmjene većinom svojih članova, izmijenjeni nacrt prosljeđuje se Vijeću i Komisiji.

⁴ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/09/12-eu-budget-2017-council-sets-out-its-position/>

⁵ http://ec.europa.eu/budget/news/article_en.cfm?id=201612011726

⁶ <http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/20160830STO40504/eu's-2017-budget-parliament-starts-drawing-up-its-position>

jedne godine, a plaćanja su stvarni izdaci predviđeni za razdoblje od narednih 12 mjeseci. Kroz ovogodišnji proces donošenja Vijeće je željelo smanjiti proračun za 1,3 milijarde eura u obvezama (-0,82%), i za 1,1 milijarde eura u plaćanjima (-0,81%).⁷ S druge strane Europski je parlament definirao svoju poziciju povećavanjem obveza za 4.1 milijardi eura (+2.69%), a plaćanja 1.9 milijardi eura (+1.40%).⁸ Zbog razlika u iznosima, slijedio je proces dogovora između dvije institucije u razdoblju od 28. listopada 2016. do 17. studenog 2016., kada je postignut dogovor za proračun Europske Unije za 2017. godinu. Kako bi potvrdili postignuti dogovor trebalo ga je usvojiti u formalnoj proceduri, što je i učinjeno odobravanjem dogovora 28. studenoga. Proračun EU-a za 2017. donesen je 1. prosinca 2016. kada ga je izglasao Europski parlament.

Proračunom EU-a za 2017. utvrđuje se ukupna razina sredstava za obveze od 157,86 milijardi eura i sredstava za plaćanja od 134,49 milijardi eura. Vidljivo je iz tih iznosa kako su oni najbliži nacrtu proračuna koji je izradila Europska komisija, a navedene svote ipak iznose povećanje u obvezama za 0,10%, a smanjenje u plaćanjima za 0,3% u odnosu na nacrt Komisije.⁹

2. STRUKTURA PRORAČUNA

Struktura proračuna Europske Unije obuhvaća prihode i rashode, a oni se analiziraju prema vrsti i udjelu u ukupnom proračunu.

2.1. Prihodi

Prihodi proračuna Europske Unije u potpunosti se oslanjaju na vlastita sredstva. Takav sustav doveo je do financijske neovisnosti Europske Unije od država članica i omogućio joj prikupljanje prihoda neovisno o odlukama država članica. Neovisnost nije apsolutna jer se odluka o vlastitim sredstvima donosi na temelju procedure u koju su uključene i države članice.¹⁰ U vlastite prihode ulaze tradicionalna vlastita sredstva,¹¹ dio poreza na dodanu vrijednost (PDV), prihod utemeljen na BDP-u zemalja članica te ostali prihodi.¹² Proračunski prihodi za 2017. godinu iznose ukupno 134 490 371 363 eura, što predstavlja smanjenje u odnosu na lanjskih 136 642 470 609 eura ili smanjenje za 1,57 %.¹³ Tradicionalna vlastita sredstva (carine i pristojbe na šećer) predstavljaju 15,96 % financiranja proračuna za 2017. Sredstva na osnovi PDV-a iznose 12,34 %, a na osnovi BDP-a 69,63 %.¹⁴

⁷ <http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/20160830STO40504/eu's-2017-budget-parliament-starts-drawing-up-its-position>

⁸ <http://www.pubaffairsbruxelles.eu/meps-reject-eu-budget-2017-council-cuts-more-funds-for-migration-jobs-youth-european-parliament-press-release/>

⁹ Komisija nadzire razvoj stanja proračuna i državnog duga u državama članicama radi otkrivanja teških pogrešaka. - članak 104. Ugovora o Europskoj Uniji

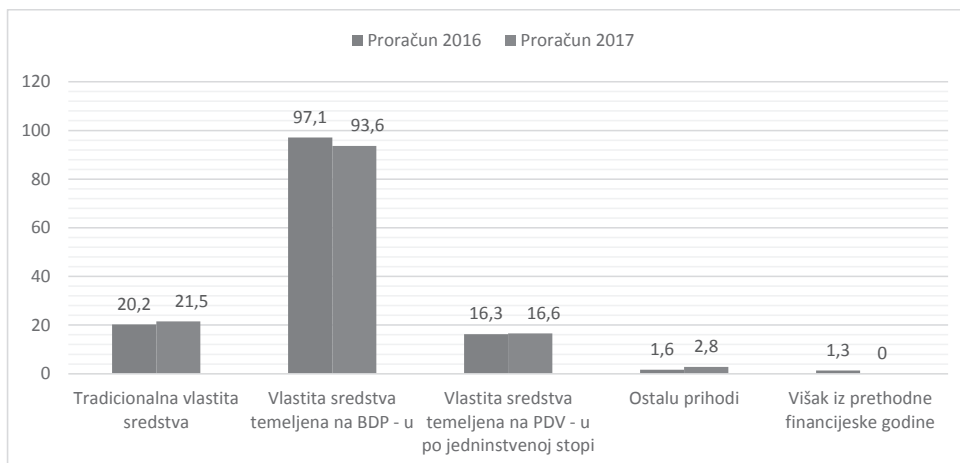
¹⁰ Ne dovodeći u pitanje ostale prihode, proračun se u cijelosti financira iz vlastitih izvora. Vijeće, odlučujući u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom, jednoglasno i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom usvaja odluku kojom se utvrđuju odredbe o sustavu vlastitih sredstava Unije. U tom kontekstu može uspostaviti nove kategorije vlastitih sredstava ili ukinuti postojeće kategorije. Ta odluka stupa na snagu tek nakon što ju države članice odobre u skladu sa svojim ustavnim odredbama. - članak 311. Ugovora o Europskoj Uniji

¹¹ Carine i poljoprivredne pristojbe smatraju se tzv. tradicionalnim vlastitim izvorima prihoda Unije, a nazivaju se i "prirodnim" vlastitim prihodima jer, za razliku od ostalih vlastitih prihoda koji se prikupljaju od država članica, proizlaze iz djelatnosti Unije. - više o tome Đurđević, Z., Proračun Europske unije, Financijska teorija i praksa, Vol. 28, No. 2, 2004.; str. 190.

¹² Šimović, H., Proračun Europske unije, Financijska teorija i praksa, Vol. 29, No. 3, 2005.; str. 301.

¹³ Konačno donošenje (EU, Euratom) 2017/292 općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017., Službeni list Europske unije, L 51, godište 60., 2017.; str. 16.

¹⁴ Ibid., str. 14.



Grafikon 1 Usporedba PRIHODA proračuna Europske Unije 2016. i 2017.; pripremili autori prema podacima iz dokumenta Konačno donošenje (EU, Euratom) 2017/292 općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017., Službeni list Europske unije, L 51, godišće 60., 2017.

2.1.1. Tradicionalna vlastita sredstva

Carine su jedan od izvora prihoda tradicionalnih vlastitih sredstava te se prikupljaju kao porezi na uvoz na vanjskim granicama Europske Unije. Visina tog poreza na uvoz uređena je Zajedničkim carinskim tarifama.¹⁵ Države članice mogu zadržati 10 % tog prihoda radi troškova prikupljanja tog poreza.¹⁶ Drugi prihod koji ubrajamo pod tradicionalna vlastita sredstva su Poljoprivredne pristojbe, među koje ulaze carine na uvoz poljoprivrednih proizvoda i davanja za šećer i glukozu. Ta se davanja ubiru pri trgovini sa zemljama izvan EU u sklopu zajedničke poljoprivredne politike.¹⁷ Neto iznos tradicionalnih vlastitih prihoda prema proračunu za 2017. godinu iznosi 21,5 milijardi eura, što je povećanje u odnosu na 2016. godinu i 20,2 milijardi eura.¹⁸

2.1.2. Vlastita sredstva temeljena na BDP - u

Prihod koji ima najveći udio u ukupnim prihodima Europske Unije, sa čak 69,63 %, bilježi pad u odnosu na 2016. godinu. Ove godine on iznosi 93,6 milijardi eura, dok je prošle iznosio čak 97,1 milijardu eura.¹⁹ Iznos koji pojedina država članica duguje proračunu računa se na način da se jedinstvena stopa primijeni i multiplicira s vrijednošću BDP - a svake

¹⁵ Tarife su naziv za kombinaciju nomenklature (vrsta robe) i carinske stope koje se primjenjuju na svaku klasu robe. Kroz tarife Unija primjenjuje načelo da bi domaći proizvođači trebali biti u mogućnosti da se natječu pravedno i jednako na unutarnjem tržištu Unije s proizvođačima iz drugih zemalja. – podaci preuzeti sa: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/what-is-common-customs-tariff_en

¹⁶ Mijatović, N.; Perić, R.; Lerman, B., Proračunska pitanja europske unije: preispitivanje financijske autonomije, Pravni vjesnik, Vol. 28, No. 2, 2012.; str. 46.

¹⁷ Đurđević, Z., Proračun Europske unije, Financijska teorija i praksa, Vol. 28, No. 2, 2004.; str. 189.

¹⁸ Konačno donošenje (EU, Euratom) 2017/292 općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017., Službeni list Europske unije, L 51, godišće 60., 2017.; str. 14.

¹⁹ Ibid., str. 14.

pojedine države članice što dovodi do većih plaćanja razvijenih zemalja članica.²⁰ Vlastita sredstva temeljena na BDP-u služe za ravnotežu prihoda i rashoda, tj. za financiranje dijela proračuna koji nije obuhvaćen drugim izvorima prihoda. Iako je dizajniran samo kao sustav ravnoteže, postao je najveći izvor prihoda.²¹

Udio Republike Hrvatske u proračunu Europske unije s prihodovne strane, prema usvojenom općem proračunu Europske unije za financijsku godinu 2017., iznosi 0,34%. Iznos koji Republika Hrvatska treba uplatiti na temelju BDP-a je 279.124.109 EUR-a., što je manje u odnosu na prošlu godinu kada smo prema usvojenoj izmjeni proračuna br. 6 Europske unije za financijsku godinu 2016., trebali uplatiti 282.833.623 EUR-a.²²

2.1.3. Vlastita sredstva temeljena na PDV – u po jedinstvenoj stopi

Standardni postotak se naplaćuje na harmoniziranu osnovicu PDV-a svake zemlje EU. Baza PDV koji se oporezuje je ograničena na 50% BDP-a za svaku zemlju. Ovo pravilo namijenjeno je sprječavanju nerazmjernosti, regulaciji iznosa koje plaćaju manje razvijene zemlje. Tendencija je da PDV u tim zemljama članicama čini nešto veći postotak nacionalnog dohotka.²³ Prihodi iz ovog izvora porasli su za 0,3 milijardi eura u odnosu na 2016. godinu.²⁴

Prema usvojenom općem proračunu Europske unije za financijsku godinu 2017., Republike Hrvatska na temelju PDV-a treba uplatiti 68.895.300 EUR-a, što je više od svote koju je trebala uplatiti za prošlu godinu 2016., a koja je iznosila 65.774.850 EUR-a.²⁵

2.1.4. Ostali izvori prihoda

Ostale izvore prihoda čine prihodi ostvareni od doprinosa osoba koje rade s ustanovama i drugim tijelima EU (poreza na plaće i mirovine, i doprinose zaposlenih u sustavu mirovinskog osiguranja), zatim prihodi od upravnog rada institucija, kao što su prihodi od prodaje imovine, otpuštanja i zapošljavanja, od pružanja usluga te od kamata u banci. Ostali izvori prihoda uključuju kamate na zakašnjela plaćanja i kazne (npr. kamate na zakašnjelo plaćanje vlastitih sredstva od strane država članica ili novčane kazne na tvrtke za kršenje pravila tržišnog natjecanja u EU), prihode od postupaka zaduživanja i kreditiranja EU te ostale razne prihode. Ostali izvori prihoda rezultat su uobičajenih aktivnosti Europske unije; taj prihod svjedoči status EU kao pravne osobe i njezine moći za samostalno djelovanje.²⁶ Ova grupa prihoda bilježi rast i iznosi 2,8 milijardi eura, za razliku od 2016. godine i 1,6 milijardi eura.²⁷

²⁰ Mijatović, N.; Perić, R.; Lerman, B., Proračunska pitanja europske unije: preispitivanje financijske autonomije, Pravni vjesnik, Vol. 28, No. 2, 2012; str. 47.

²¹ European Union, Public Finance, 5. izdanje, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2014., str. 193

²² podaci dobiveni na temelju zahtjeva za pristup informacijama upućenog Ministarstvu financija, Službi za informiranje

²³ Ibid., str. 191.

²⁴ 2017. – 16,6 milijardi eura, 2016. – 16,3 milijardi eura - Konačno donošenje (EU, Euratom) 2017/292 općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017., Službeni list Europske unije, L 51, godište 60., 2017., str. 14.

²⁵ podaci dobiveni na temelju zahtjeva za pristup informacijama upućenog Ministarstvu financija, Službi za informiranje

²⁶ European Union, Public Finance, 5. izdanje, Luxembourg, Publications Office of the European Union, 2014., str. 197.

²⁷ Konačno donošenje (EU, Euratom) 2017/292 općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017., Službeni list Europske unije, L 51, godište 60., 2017; str. 14

2.1.5. Višak iz prethodne financijske godine

U prihode tekuće financijske godine ubraja se i višak iz prethodne financijske godine, no ove godine toga viška nije bilo, za razliku od 2016. godine kada je on iznosio oko 1,3 milijarde eura.

2.2. Rashodi

Rashodi se u godišnjem proračunu EU-a dijele na obveze²⁸ i plaćanja²⁹. Preuzete obveze obuhvaćaju ukupni trošak pravnih obveza koje se mogu potpisati u određenoj financijskoj godini, a to mogu biti ugovori, sporazumi i odluke o dodjeli bespovratnih sredstava. Plaćanja obuhvaćaju rashode koji dopijevaju u tekućoj godini, a koji proizlaze iz pravnih obveza koje su preuzete u tekućoj godini i/ili prethodnih godina.³⁰ Proračunom EU-a za 2017. utvrđuje se ukupna razina sredstava za obveze od 157,86 milijardi eura i sredstava za plaćanja od 134,49 milijardi eura što u usporedbi s proračunom za 2016. predstavlja promjenu od +1,66 %, odnosno - 1,57 %.³¹

Višegodišnji financijski okvir (*Multiannual Financial Framework - MFF*) za razdoblje od 2014. do 2020. određuje gornje granice proračuna za godine obuhvaćene navedenim vremenskim okvirom. Rashodovna strana godišnjeg proračuna EU-a mora ostati u okviru ograničenja rashoda utvrđenih ovim okvirom, a EU obično određuje svoj godišnji proračun na nižoj razini od gornjih granica rashoda kako bi se, prema potrebi, mogli snositi nepredviđeni izdaci. Dugoročno planiranje i utvrđivanje prioritetne liste rashode omogućuje učinkovitost fondova Europske unije uz osiguravanje da ni u jednom trenutku ne dođe deficita izazvanog izvanrednim troškovima. U proračunu za 2017. predviđena je 1,1 milijarda eura za reagiranje na nepredviđene potrebe

Rashodi Europske unije su cjelina koja se sastoji od šest glavnih grupa, međusobno usko povezanih. Specifičnost je proračuna Europske unije da su te grupe programski određene i predstavljaju zadaće koje je na sebe preuzela Europska unija kao zajednica država. Glavne skupine s rashodovne strane proračuna su: pametan i uključiv rast, održiv rast - prirodni resursi, globalna Europa, administrativni rashodi, sigurnost i građanstvo – ovdje ulazi i pravosuđe EU te posebni instrumenti (poredano po udjelu u ukupnim rashodima).

U kontekstu EU proračuna, koristi se izraz doznačenih sredstava iz EU proračuna i uplate u EU proračun. Doznake se odnose na *cash-flow*, odnosno uplate iz EU proračuna koje su i rashodovna strana EU proračuna. Iz EU proračuna doznačeno je u 2016. godini 850,47 mil. EUR-a za programe koji se decentralizirano provode u Republici Hrvatskoj. Osim navedenog, Europska komisija doznačuje izravno korisnicima u Republici Hrvatskoj sredstava za projekte koje izravno provode njene agencije. Europska komisija u drugoj polovici godine objavljuje podatke o ukupnim isplatama za pojedinu državnu članicu u prethodnoj godini. U 2017. godini se očekuje priljev za oko 25% veći od 2016. godine.³²

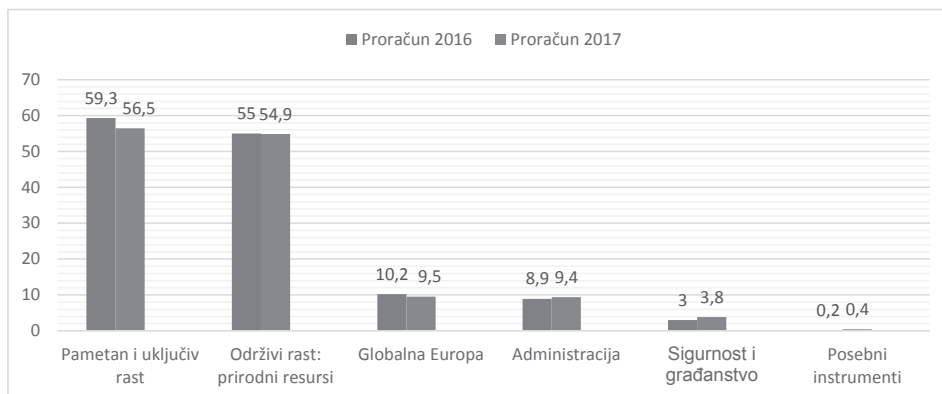
²⁸ puni naziv glasi „odobrena sredstva za preuzete obveze”

²⁹ puni naziv glasi „odobrena sredstva za plaćanja”

³⁰ Iznosi preuzetih obveza i plaćanja obično se razlikuju kod višegodišnjih projekata, na primjer izgradnje mosta. Odobrena sredstva za preuzete obveze u tom bi slučaju bila ostvarena u jednoj godini, a odobrena sredstva za plaćanje bila bi podijeljena na manje iznose koje treba platiti tijekom nekoliko godina. Obveze i plaćanja identični su za rashode koji se moraju ostvariti u istoj godini, na primjer izravna financijska potpora poljoprivrednicima. Iznos koji je odobren, ali još nije plaćen korisnicima naziva se „nepodmirenim obvezama” ili „RAL-om”, što je pokratak za „reste f liquider” na francuskom.

³¹ Konačno donošenje (EU, Euratom) 2017/292 općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017., Službeni list Europske unije, L 51, godišće 60., 2017.; str. 14.

³² podaci dobiveni na temelju zahtjeva za pristup informacijama upućenog Ministarstvu financija, Službi za informiranje



Grafikon 2 Usporedba RASHODA proračuna Europske Unije 2016. i 2017; pripremili autori prema podacima iz dokumenta Konačno donošenje (EU, Euratom) 2017/292 općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2017., Službeni list Europske unije, L 51, godište 60., 2017.

2.2.1. Pametan i uključiv rast

Pametan i uključiv rast obuhvaća područja konkurentnosti za rast i zapošljavanje te ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju. Proračun za ovu godinu predviđa da će čak 42,03% svih sredstava biti utrošeno na pametan i uključiv razvoj.³³ Sredstva za preuzimanje obveza u iznosu od 21,3 milijarde eura mobilizirana su s ciljem davanja zamaha gospodarskom rastu i stvaranja novih radnih mjesta, to ujedno predstavlja povećanje od približno 12 % u odnosu na 2016. godinu. Tim su dijelom proračuna obuhvaćeni instrumenti poput programa Erasmus+ s povećanjem od 19 % do iznosa od 2,1 milijarde eura i Europskog fonda za strateška ulaganja koji se povećava za 25 % do iznosa od 2,7 milijardi eura. Osim znatnog povećanja za Erasmus +, proračun omogućuje niz drugih mjera koje poboljšavaju položaj mladih. To uključuje inicijativu za zapošljavanje mladih za koju je dostupno dodatnih 500,00 milijuna eura s ciljem pružanja pomoći mladima u traženju posla.

Europska Unija, kao jedan od glavnih sudionika na globalnom tržištu, mora održavati visoku razinu ekonomske snage i to je razlog za tako visok udio troškova na području ekonomskog rasta i zapošljavanja u ukupnim rashodima europskog proračuna.

2.2.2. Održiv rast – prirodni resursi

S ciljem očuvanja ruralnih područja, turizma i okoliša, potrebno je neprestano ulagati u poljoprivredu i osigurati održivost pri iskorištavanju zemljišta i šuma. U proračunu EU-a za 2017. također je predviđen i paket pomoći u iznosu od 500,00 milijuna eura s ciljem pružanja potpore mljekarima i poljoprivrednicima u drugim sektorima stočarstva. Prema podacima za 2015. godinu, a koji se mogu uzeti kao ogledni primjerak, Hrvatska je iz europskih fondova povukla 258 mil. eura za razvoj poljoprivrede što čini 43% od ukupno primljenih sredstava.³⁴ Osim uzgoja i proizvodnje, naglasak se stavlja i na zaštitu okoliša, a posebno na regulaciju emisija.

³³ Ukupni rashodi za obveze za 2017. iznose 134,490 mlrd., a na pametan razvoj će biti utrošeno 56,521 mlrd. eura.

³⁴ U 2015. Hrvatska je primila ukupno 605 mil. eura iz EU fondova. – podaci preuzeti sa: <http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/20141202IFG82334/eu-budget-explained-expenditure-and-contribution-by-member-state>

2.2.3. Globalna Europa

U ovu skupinu ulaze sredstva osigurana u svrhu poboljšanja ekonomskog položaja EU na globalnoj razini, kao što su: instrumenti predpristupne pomoći (IPA), mjere promicanja stabilnosti i mira, humanitarna pomoć, partnerstva i pomoći trećim državama. U 2017. odobreno je čak 10,162 mlrd. za preuzimanje obveza i 9,483 mlrd. za plaćanja iz grupe rashoda Globalna Europa.³⁵

2.2.4. Administrativni rashodi

Unatoč uvriježenom stavu javnosti da europski proračun služi financiranju administrativne strukture Europske unije, administrativni rashodi iznose 6-7% ukupnih rashoda europskog proračuna. Sredstva iz proračuna u najvećoj mjeri otpadaju na subvencije EU i druge mjere kojima je cilj poboljšanje kvalitete života njenih građana. Sredstva iz europskog proračuna su široko dostupna te se svakom građaninu EU pruža mogućnost ostvarivanja prava iz subvencija, poticaja, obrazovnih programa i razmjena, blagodati zajedničkog tržišta, zaštite okoliša i dr.. Konkretno za 2017. godinu se predviđa da će administrativni rashodi iznositi 6.99% od ukupnih rashoda.³⁶

2.2.5. Sigurnost i građanstvo

Sljedeća grupa rashoda orijentirana je na promicanje sigurnosti i slobode, a mjere i programi kroz koje se očituje su; solidarnost i upravljanje migracijama, zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda kao i liberalni pristup obrazovanju te promicanje međunarodne suradnje nevladinih organizacija. Proračun za ovu godinu osigurava gotovo 6 milijardi eura za preuzimanje obveza iz područja rješavanja migracijskog pritiska i postizanja veće sigurnosti europskih građana, što je 11,3 % više sredstava nego u 2016. godini. Novac će se iskoristiti za pomoć državama članicama pri preseljenju izbjeglica, uspostavu prihvatnih centara, integraciju osoba koje imaju pravo na ostanak i povratak onih koji to pravo nemaju, bolju zaštitu granica i sl. Uz navedeno, sredstva su osigurana posebno za potporu izbjeglicama iz Palestine, i to 310 mil. eura i pregovore za rješavanje situacije na Cipru, 34,8 mil. eura.³⁷

2.2.6. Posebni instrumenti

Posebni instrumenti su grupa rashoda koja ima najmanji udio u proračunu, tek 0,34 % od ukupnog iznosa.³⁸ Tri su fonda ovdje sadržana: Fond pomoći za izvanredna stanja (EAR) Fond za prilagodbu globalizaciji (EGF) i Europski fond solidarnosti (EUSF). Navedeni fondovi služe stabilizaciji u slučaju nužde, namirenju nepredvidivih troškova nastalih u državi članici, državi kandidatu ili u trećim državama i reintegraciji radnika na tržište rada u slučaju zatvaranja velikog broja radnih mjesta uslijed djelovanja globalizacije.³⁹

³⁵ <http://ec.europa.eu/budget/annual/>

³⁶ Administrativni troškovi za 2017. godinu trebali bi iznositi 9,395 mlrd. eura, što je 6.99% od ukupnog iznosa predviđenih rashoda, a koji iznosi 157,858 mlrd. eura. - podaci preuzeti iz dokumenta Opći proračun europske unije za financijsku godinu 2017., Službeni list Europske unije L 51 (hrvatsko izdanje), str. 13.

³⁷ <https://www.innovationtrends.eu/news/eu-budget-2017-approved-better-support-youth-and-growth-initiatives>

³⁸ Za posebne instrumente će se u 2017. godini izdvojiti 534 mil. eura od ukupnog iznosa 157,858 mlrd. eura predviđenih za preuzimanje obveza.

³⁹ http://ec.europa.eu/budget/explained/budg_system/flex/flex_en.cfm

3. ZAKLJUČAK

Europski proračun kroje Komisija, Vijeće EU i Parlament, a ograničeni su pravilom da proračun mora biti unutar okvira od 1 do 1,3% ukupnih sredstava Europske unije, odnosno zbroja BDP-a njenih država članica. Za ovu godinu propisani postotak se preračunava u iznos od 134,49 milijardi eura, koliko je odobreno za plaćanja. Od toga se približno 94 % sredstava EU-a troši na razne politike i programe EU-a, a većina ih se vraća državama članicama. Otprilike 6 % proračuna EU-a troši se na funkcioniranje institucija Europske unije. Taj se novac koristi za plaće i mirovine zaposlenika EU-a, pismeno i usmeno prevođenje, zaštitu, zgrade i informatičke sustave itd. i neophodan je da bi EU mogao funkcionirati.

Građanima je često teško percipirati što točno te brojke znače i kako se reflektiraju na Hrvatsku. Kada bismo promatrali doprinose i potrošnju proračuna EU na primjeru Hrvatske, vidjeli bismo da RH svake godine uplati oko 355 milijuna eura u zajednički proračun, a iz fondova Europske unije dobije čak 605 milijuna eura. Računica je jasna, korist preteže nad izdacima, ali kako bi to dodatno naglasili predstaviti ćemo i iznose na individualnoj razini. Svaki građanin RH doprinosi europskom proračunu 83 eura, približno 612 kuna, a zauzvrat dobiva gotovo dvostruko više 140 eura, približno 1033 kuna.

Trenutno najveći dio proračuna predviđen je za gospodarski rast i smanjenje ekonomskih razlika između različitih europskih regija. Poseban se naglasak stavlja na poljoprivredu, razvoj ruralnih područja, obrazovanje, radno osposobljavanje i zapošljavanje mladih. Značajan udio u proračunu zauzimaju i pitanja sigurnosti u vidu rješavanja aktualne situacije sa izbjeglicama.

EU Budget Analysis for 2017 – with a special review on Croatia

Summary

The EU budget is important for functioning of the European Union, especially for realisation of its complex projects and politics, which the member states couldn't manage on their own. The budget includes revenues and expenditures, the two of which must coincide. This article particularly introduces the budget for the on-going year, 2017 with special emphasis on Croatia and its share in revenues and expenditures.

Key words: the EU budget, revenues, expenditures, year 2017, Croatia